

Digitális és hagyományos képi nyelv az új NAT-ban - a vizuális és informatikai kultúra szinergiája

Kárpáti Andrea

andreakarpati.elte.hu

VIMM 23: A kortárs művészet múzeumpedagógiája

2018 december 1, 9:00-12:30

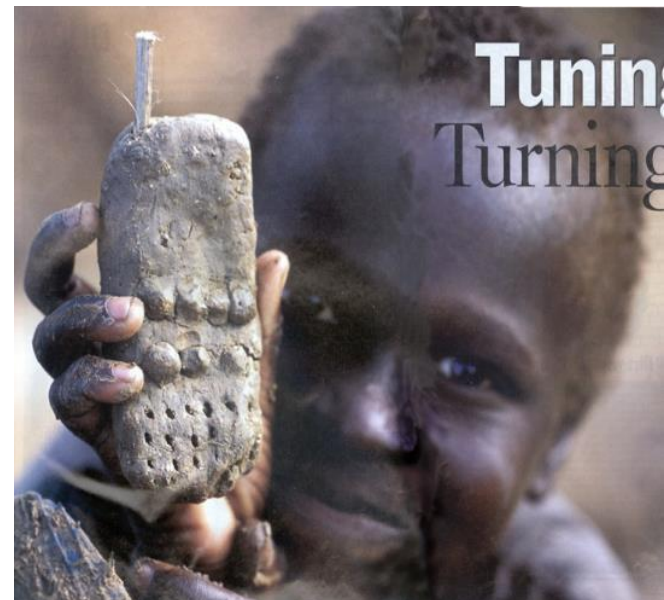
[Deák17 Galéria](#), Budapest, V. Deák Ferenc utca 17

Facebook: [Vizuális Mesterpedagógus Műhely](#)
Program az utolsó dián!

Digitális kultúra, mint platform és inspiráció:
design, képzőművészet, gyermekalkotás

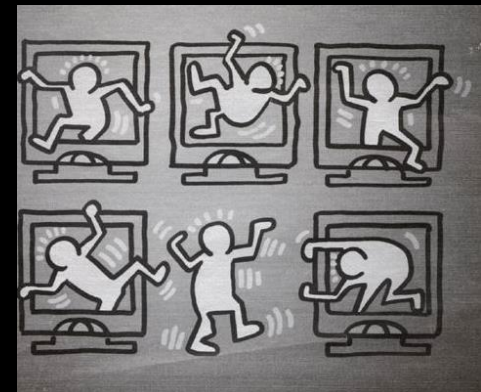
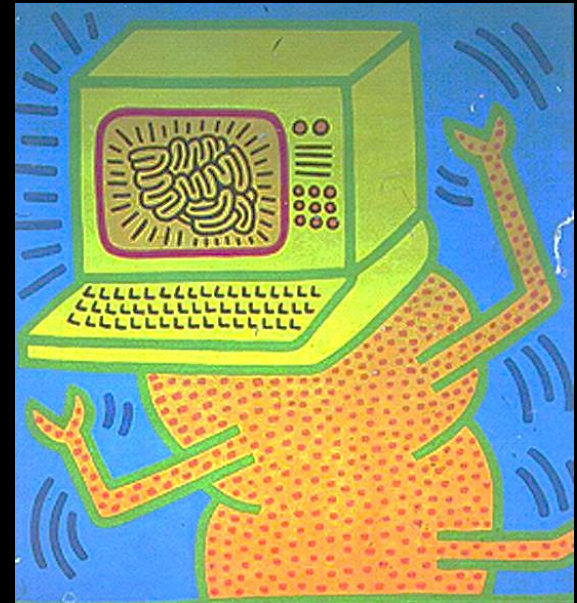
„Azért dolgozom informatikai eszközökkel...

... mert az informatika **a globalizáció nélkülözhetetlen nyelve.**

Az IKT elválaszthatatlan a ma emberének identitásától – **nem tudjuk úgy meghatározni magunkat, hogy ennek ne lenne része az IKT használata is.** (...)

Szerintem a művészek azért használnak informatikai eszközöket, hogy **megértsék, s egyben bírálják is kultúránk paradoxonjait**”.

[Rafael Lozano-Hemmer médiaművészt idézi: Wands,, B. (2006): Art of the Digital Age. Thames and Hudson, London, 204. old.]

Mozgóképek és média + Vizuális kultúra a NAT tervezetben

- Mozgóképkultúra és médiaismeret nincs a kötelező tantárgyak között
- **Mozgóképek szó 21-szer** a Vizuális kultúra tantervében
- „**Vizuális nyelv, vizuális kifejezőeszközök**” között:
  - Síkbeli és térbeli alkotások
  - Vizuális információ
  - **Médiahasználat**
  - **Álló- és mozgóképek**
  - Természetes és mesterséges környezet
- **Képelemzés = álló és mozgóképelemzés**

Vizuális megjelenések, képek, mozgóképek értelmezése, összehasonlítása

A bőség zavarában javaslatunk: a moduláris tananyagszerkesztés.

Mozgóképek és média + Vizuális kultúra az **1.-4. osztályos** NAT tervezetben

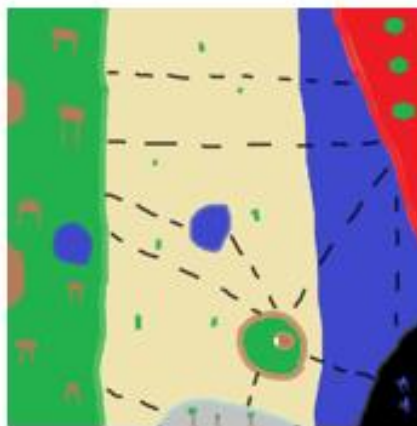
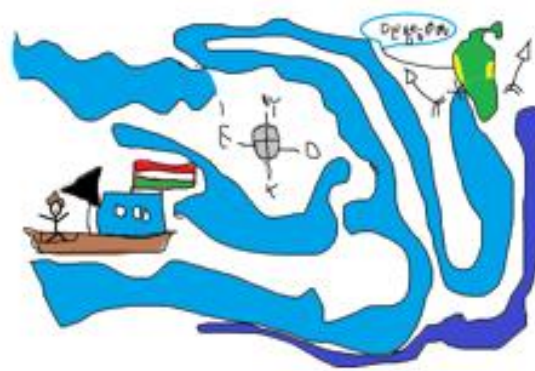
- **Képelemzés:** saját munkákat, képeket, műalkotásokat, mozgóképi részleteket többféle megadott szempont szerint (pl. **szereplők karaktere, szín-, fényhatás, kompozíció, kifejezőerő**) szövegesen **elemez**, összehasonlít, értékkel, következtetéseket fogalmaz meg.
- **Alkotás:**
  - Élmények, történetek alapján „rajzol, fest, nyomtat, **fotóz**, formáz, épít”
  - adott álló- vagy mozgóképi megjelenéseket **egyéni elképzelés szerint átalakít**.
  - Adott cél érdekében különböző módon (pl. **fotósorozat, videó, storyboard**) eseményeket, történeteket, időbeli változásokat rögzít egyénileg és csoportmunkában is.

Hagyományos és digitális gyermekrajz (2016-17, Gaul-Ács Ágnes, Kárpáti Andrea)

3-10 évesek, négy feladat: önarckép szomorú és vidám hangulatban, térkép, lakás kedvenc mesehősnek, térkiegészítés.

Hagyományos és digitális gyermekrajz (2016-17, Gaul-Ács Ágnes, Kárpáti Andrea)

Digitális gyermekrajz: hasonló motívumok és képességszint,
különböző stílus és képi nyelv

Mozgóképek és média + Vizuális kultúra az **5.-8. osztályos** NAT tervezetben

ALKOTÁS:

- **Térbeli és időbeli változások** álló- és mozgóképi megjelenítése (pl. **fotósorozat, videó, storyboard**)
- **Vizuális megjelenítés** során alkalmazza a eszközeit (pl. szín, méret, arány, forma, kiemelés, figyelemirányítás, egyensúlyteremtés kompozíció, képkivágás, nézőpont, **fény, vágás, montázs**) egyénileg és csoportmunkában is.
- **Vizuális kommunikációs megjelenés** létrehozása Fotó, fotómontázs, fotó-képregény, **animáció, számítógépes játék, optikai játékok, illúziók**) segítségével, egyénileg vagy csoportmunkában. Analóg és a digitális prezentációs technikák.
- Látványok, képek, médiaszövegek, történetek, szituációk feldolgozása kapcsán felszínre kerülő **érzéseit, gondolatait, asszociációit** személyes módon kifejezi, megjeleníti (pl. fest, installál, konstruál, fotóz, **filmez**).

Mozgóképek és média + Vizuális kultúra az **5.-8. osztályos** NAT tervezetben

BEFOGADÁS:

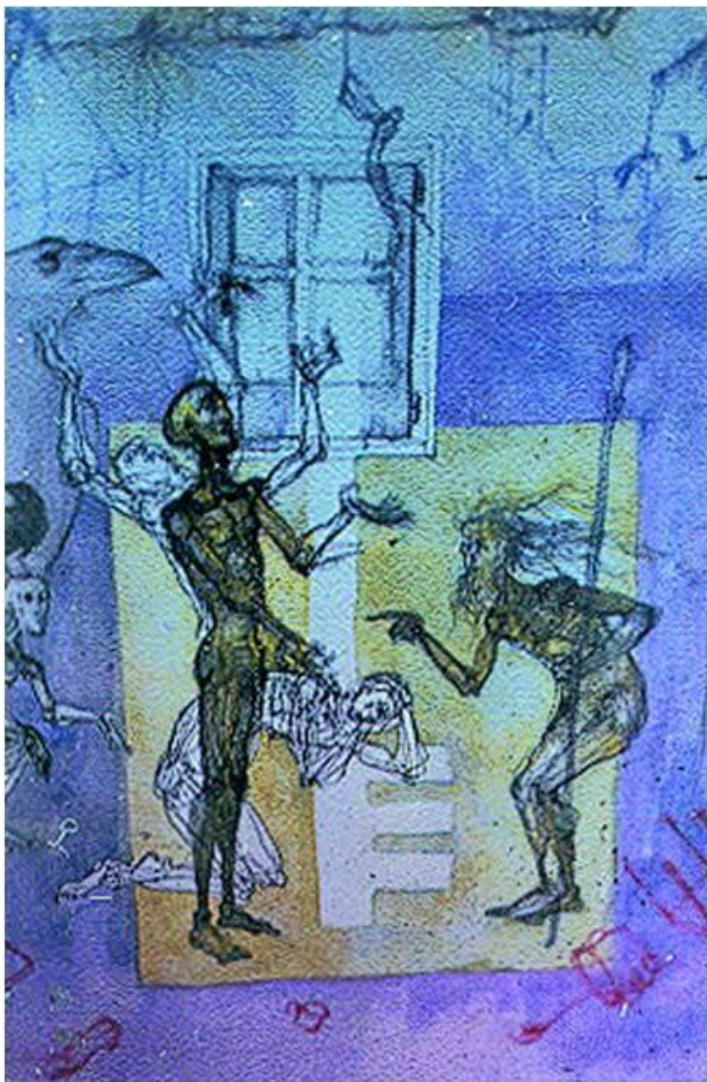
- **Vizuális megjelenések, képek, mozgóképek** adott szempont szerinti **értelmezése, összehasonlítása,**

Következtetések megfogalmazása az összefüggések hangsúlyozásával.

- **Vizuális kommunikációt** szolgáló alkotásokat (pl. plakát, termék, tárgy, csomagolás, mozgóképi és nem mozgóképi reklám) **értelmez, elemez**

A kommunikációs szándék és a hatáskeltés szempontjait kiemelve.

A gyermekrajz fejlődés multiszenzoriális modellje

A kisgyermek rajza multimodális:
a rajzot gesztusok és hangok kísérik. → képi szimbólumok hangos, mozgásos kiegészítéssel

A kamaszrajz is több érzékszervet mozgat meg → intermédia művészet, asszociációk, metaforák: a képi, zenei és szöveges mű-rész egyenrangú

[digital art education](#)
[media arts education](#)

A digitális képi kifejezés tömegműfajai

Video blog: a 21. század performansa

Októberi Komment Kedd

[Digitális család | Mit néz a gyerek órákon keresztül a Youtube-on?](#)

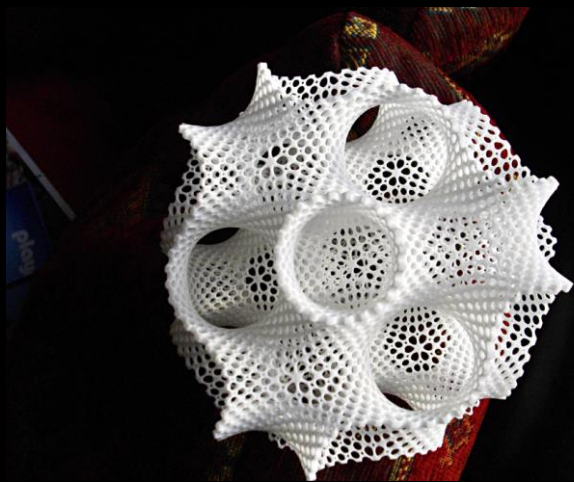
Demoscene: innovatív számítógépes alkalmazások művészi formái

A digitális képi kifejezés új műfajai

Digitális szobrászat

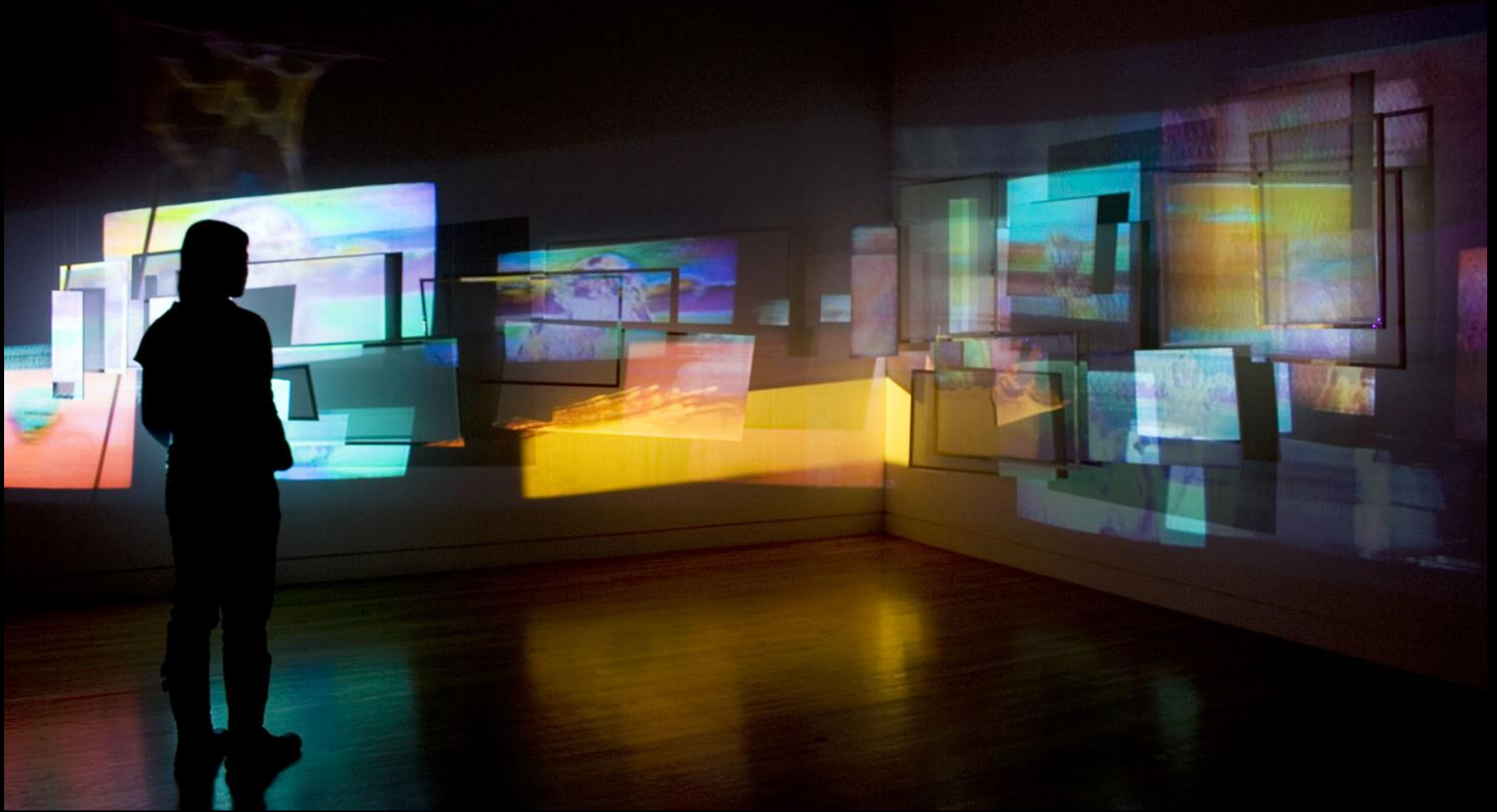
3D nyomtatón készített szobor

Művészi programkód: statikus és mozgó grafikák, melyek alapja egy programkód;

Videó installáció

[Legjobb Videó Installáció, Biennale, Santa Cruz
Bolivia, Sonia Falcone, 2010](#)

Rajz OKTV, 2014: Valódi és virtuális

**Az érték
a művészi
minőség,
kifejezőerő,
nem a képet
hordozó anyag.**

**Reflexió a digitalizálódó kultúrára
hagyományos technikákkal és
eszközökkel**

[KAPTÁR Archívum](#)
[Zombori Béla,](#)
[FB oldal](#)

Moholy-Nagy Vizuális Modulkok, 2. VIZUÁLIS MÉDIA

Modulvezetők: **Havasi Tamás**,
Nyíregyházi Egyetem, **Tóth Tibor**,
Eszterházy Károly Egyetem

Budapest, Eötvös József Gimnázium,
Klima Gábor, 9.-12. oszt.

Edelény, Szent Miklós Görögkatolikus
Kéttannyelvű Általános Iskola,
Gál András, 5.-8. oszt.

Jászberény, Szent István Sport Általános
Iskola és Gimnázium. **Kugler Erika**, 9.-12.
oszt.

Nyíregyháza, Nyíregyházi Egyetem,
Eötvös József Gyakorló Általános Iskola és
Gimnázium, **Nagy Angelika**, 9.-12. oszt.

VIMM 23: A kortárs művészet múzeumpedagógiája

2018 december 1, 9:00-12:30

[Deák17 Galéria](#), Budapest, V. Deák Ferenc utca 17

Facebook: [Vizuális Mesterpedagógus Műhely](#)

9:00-9:30 Kaposi Dorka galériavezető, Deák17 Galéria: **Világjáró családok közössége a Deák 17 Galériában**

9:30-10:00 Somogyi-Rohonczy Zsófia doktorandusz, múzeumpedagógus, Ludwig Múzeum: (munkacím) **Nemzetközi kortárs művészeti projekt fiataloknak**

10:00-10:30 Kárpáti Andrea egyetemi tanár, MTA-ELTE Vizuális Kultúra Szakmódszertani Kutatócsoport: **"Légy részese!" (Get involved!) - a 2018-as Építészeti Biennálé fiataloknak szóló közösségi programjai**

11:00-11:30 Szünet

11:30-12:30 **Kortárs művészet a múzeumban: workshop** Juhász Litza, a Szépművészeti Múzeum és Turcsányi Lilla, a Vasarely Múzeum múzeumpedagógusa vezetésével